

MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

INŠPEKCIA V SOCIÁLNYCH VECIACH

Číslo spisu: 10706/2024-M_OdISVNR

Číslo záznamu: 93883/2024

PROTOKOL O VÝSLEDKU DOZORU

PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY

ÚRAD PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY BRATISLAVA

Na základe poverenia č. 164/2024/OIvSPODaSK zo dňa 01. 07. 2023 **vykonali poverení zamestnanci** Inšpekcie v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ISV“) **dozor** podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) **nad dodržiavaním zákona** č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“) v rozsahu **plnenia povinností pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa ustanovení:**

- **§ 73 ods. 2 písm. e) deviateho bodu zákona č. 305/2005 Z. z.** - zhodnotiť situáciu dieťaťa a rodiny, posúdiť možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa a určiť mieru ohrozenia dieťaťa;
- **§ 73 ods. 2 písm. e) jedenásteho bodu zákona č. 305/2005 Z. z.** - vypracúvať plán sociálnej práce s dieťaťom, jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa;

dozorovaným subjektom podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach, ktorým je **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava**, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, IČO: 30794536 (ďalej len „úrad“ alebo „dozorovaný subjekt“) pre dieťa [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „dieťa“ alebo „[REDACTED]“).

Dozor začal dňa 03. 07. 2024 a dozorovaným obdobím bol čas od 01. 02. 2023 do 03. 07. 2024.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach sa pri výkone dozoru postupuje primerane v súlade so základnými pravidlami kontrolnej činnosti podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“), jeho ustanovení § 8 až § 13, ak samotný zákon o inšpekcii v sociálnych veciach neustanovuje inak.

Poverení zamestnanci ISV na výkon dozoru v rozsahu nevyhnutnom vzhľadom na predmet dozoru využili oprávnenia podľa ustanovenia § 11 zákona o kontrole v štátnej správe a vyžiadali si od dozorovaného subjektu spisovú dokumentáciu dieťaťa¹ (ďalej len „spisová dokumentácia“). ISV vo svojich zisteniach vychádzala z takto získaných informácií.

¹

Číslo spisu v IS DMS: [REDACTED]

ZISTENÉ NEDOSTATKY

DOZOROM BOLO ZISTENÉ, ŽE DOZOROVANÝ SUBJEKT SI NESPLNIL POVINNOSŤ

PODĽA USTANOVENÍ

§ 73 ODS. 2 PÍSM. E) DEVIATEHO A JEDENÁSTEHO BODU ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

Podľa ustanovenia § 73 ods. 2 písm. e) deviateho bodu zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zhodnocuje situáciu dieťaťa a rodiny, posudzuje možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa a určuje mieru ohrozenia dieťaťa.

Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 103/2018 Z. z.“) špecifikuje, že sa miera ohrozenia dieťaťa určuje a prehodnocuje na základe zhodnotenia situácie dieťaťa a rodiny a posúdenia možností rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny. Podľa závažnosti vyhodnotenej situácie dieťaťa sa miera ohrozenia dieťaťa určuje ako situácia **bez ohrozenia dieťaťa**, ako **nízka miera ohrozenia dieťaťa**, ako **stredná miera ohrozenia dieťaťa** alebo ako **vysoká miera ohrozenia dieťaťa**.

Situácia bez ohrozenia dieťaťa sa určuje ak život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa nie sú ohrozené. V tomto prípade sa plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa (ďalej len „plán sociálnej práce“) nevyhotovuje.

Nízka miera ohrozenia dieťaťa znamená, že je alebo môže byť priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa ohrozený a je potrebné sledovať vývoj situácie dieťaťa a opakovane prehodnotiť mieru ohrozenia dieťaťa.

Stredná miera ohrozenia dieťaťa sa určuje, ak je priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa ohrozený a je potrebné vo zvýšenej miere sledovať vývoj situácie dieťaťa a opakovane prehodnotiť mieru ohrozenia dieťaťa.

Vysoká miera ohrozenia dieťaťa sa určuje, ak sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti alebo sú život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa vážne ohrozené a je potrebné vykonať úkony na zabezpečenie náhradného rodinného prostredia alebo na zabezpečenie prijatia dieťaťa do centra alebo opatrenia podľa ustanovenia § 27 zákona č. 305/2005 Z. z. a/alebo ak je jeho život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa vážne ohrozené a je potrebné sústavne sledovať vývoj situácie dieťaťa a priebežne prehodnocovať mieru ohrozenia dieťaťa.

Zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa je teda východiskom pre objektívne určenie adekvátnej úrovne miery ohrozenia dieťaťa, ktorá len ako jediná môže byť skutočne účinným nástrojom zabezpečenia ochrany integrity

dieťaťa. Toto zhodnocovanie a posudzovanie však musí byť kontinuálne a musí byť vždy vykonané na základe aktuálnych, úplných a overených informácií, aby zo strany úradu dochádzalo k následnému výkonu opodstatnených a účinných opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „opatrenia SPODaSK“).

Podľa ustanovenia § 73 ods. 2 písm. e) jedenásteho bodu zákona č. 305/2005 Z. z. orgán SPODaSK vypracúva plán sociálnej práce s dieťaťom, jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa.

Plán sociálnej práce podľa ustanovenia § 30 ods. 2 vyhlášky č. 103/2018 Z. z. obsahuje najmä informácie o:

- miere ohrozenia dieťaťa a jej odôvodnení,
- ciele sociálnej práce s dieťaťom,
- opatreniach na dosiahnutie cieľa sociálnej práce s dieťaťom,
- spolupracujúcich subjektoch na tvorbe plánu sociálnej práce s dieťaťom vrátane fyzických osôb, ak sa na tvorbe plánu sociálnej práce s dieťaťom podieľali,
- opise, kritériách a termínoch hodnotenia konkrétnych úloh orgánu SPODaSK vrátane metód práce s dieťaťom, jeho rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa a obce, akreditovaného subjektu alebo ďalších osôb, ktoré plnia úlohy, ak boli v pláne sociálnej práce s dieťaťom určené,
- termíne prehodnotenia plánu sociálnej práce,
- výsledku prehodnotenia plnenia úloh, prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa,
- pláne výkonu výchovného opatrenia,
- kontaktných údajoch zamestnanca, ktorý vedie a koordinuje plnenie úloh plánu sociálnej práce s dieťaťom.

Podľa ustanovenia § 30 ods. 3 vyhlášky č. 103/2018 Z. z., plán sociálnej práce vychádza zo zhodnotenia situácie dieťaťa a jeho rodiny, z odôvodnenia miery ohrozenia dieťaťa a zohľadňuje najlepší záujem dieťaťa.

Podľa ustanovenia § 30 ods. 3 vyhlášky č. 103/2018 Z. z. plán sociálnej práce s dieťaťom, jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa sa vypracuje písomne pre každé dieťa, v ktorého prípade bola určená miera ohrozenia dieťaťa, a aktualizuje sa podľa výsledku prehodnotenia plnenia úloh a výsledku prehodnotenia miery ohrozenia dieťaťa.

I. NESPLNENIE POVINNOSTI PODĽA USTANOVENIA § 73 ODS. 2 PÍSM. E) DEVIATEHO BODU ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

1. ISV bolo dňa [REDAKOVANÉ] doručené oznámenie, v ktorom [REDAKOVANÉ] poukazuje na nečinnosť úradu, resp. na postup zamestnancov úradu, ktorí úplne nepreverili zdravotný stav dieťaťa a nezistili jeho názor na zmenu školského zariadenia. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] uvádza, že úrad riadne nepreveril bytové, sociálne a rodinné pomery matky dieťaťa.

2. Zo spisovej dokumentácie vyplynulo, že [redacted] ([redacted]) boli rozsudkom Okresného súdu [redacted] (ďalej len „súd“) zverené do osobnej starostlivosti [redacted].² Úrad bol na základe uznesenia súdu dňa [redacted] ustanovený do funkcie kolízneho opatrovníka [redacted] v konaní na návrh [redacted] o nariadenie neodkladného opatrenia³, ktorým žiadal, aby súd zveril [redacted].⁴ Súd návrh [redacted] na nariadenie neodkladného opatrenia [redacted]. Pred dozorovaným obdobím [redacted] úrad vypracoval záznam: „*Zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny a určenie miery ohrozenia dieťaťa*“ (ďalej len „zhodnotenie situácie dieťaťa“). Úrad mieru ohrozenia dieťaťa určil ako nízku, vzhľadom na vážny konflikt medzi rodičmi dieťaťa. V odôvodnení miery ohrozenia dieťaťa úrad uviedol: „[redacted]“.
3. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Ústredie PSVR“) dňa [redacted] požiadalo úrad o vyjadrenie, aké opatrenia SPODaSK vykonáva pre dieťa a jeho rodičov, aké konanie prebieha na súde a aká je súčasná situácia v rodine. Úrad dňa [redacted] zaslal Ústrediu PSVR odpoveď, v ktorej uviedol: „*orgán SPODaSK situáciu v rodine naďalej monitoruje a podľa potreby obom rodičom poskytuje sociálnoprávne poradenstvo*“⁸. Zo spisovej dokumentácie ale nevyplýva, že úrad monitoroval situáciu, ako uviedol vo vyjadrení pre Ústredie PSVR a tiež, či poskytoval sociálne poradenstvo rodičom, ako ani to, že s rodinou pracoval a vykonával opatrenia SPODaSK smerujúce k odstráneniu alebo zmierneniu napätia medzi rodičmi dieťaťa.
4. Počas dozorovaného obdobia úrad nezhodnotil situáciu dieťaťa a rodiny, neposúdil možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa a ani neprehodnotil mieru ohrozenia dieťaťa napriek tomu, že mu táto povinnosť vyplynula z funkcie kolízneho opatrovníka [redacted]. Úrad neuskutočnil rozhovor s dieťaťom, nezisťoval jeho názor, a nevykonával zisťovanie bytových, sociálnych a rodinných pomerov u rodičov dieťaťa, či obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre zdravý priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa. V spisovej dokumentácii dieťaťa sa nenachádza žiadny záznam o komunikácii úradu s rodičmi dieťaťa, s dieťaťom, prípadne školským zariadením a poskytovateľom zdravotnej starostlivosti.

II. NESPLNENIE POVINNOSTI PODĽA USTANOVENIA § 73 ODS. 2 PÍSM. E) JEDENÁSTEHO BODU ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

1. Zo spisovej dokumentácie vyplynulo, že úrad vypracoval plán sociálnej práce s dieťaťom, jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa dňa [redacted] (ďalej len „plán

2 Číslo záznamu: [redacted];
3 Číslo záznamu: [redacted];
4 Číslo záznamu: [redacted];
5 Číslo záznamu: [redacted];
6 Číslo záznamu: [redacted];
7 Číslo záznamu: [redacted];
8 Číslo záznamu: [redacted];

sociálnej práce“) a určil nízku mieru ohrozenia dieťaťa, ešte pred dozorovaným obdobím⁹. Úlohy, ktoré vyplynuli z tohto plánu sociálnej práce, úrad nevyhodnotil v stanovených termínoch a to napriek nutnosti plánovaného výkonu opatrení z dôvodu dlhodobo pretrvávajúcich nezhôd medzi rodičmi dieťaťa. Úrad teda v dozorovanom období nevykonával opatrenia SPODaSK plánovane s ohľadom na aktuálnu situáciu dieťaťa tým, že neaktualizoval plán sociálnej práce, resp. jeho úlohy, pričom ani spisová dokumentácia neobsahuje záznamy, resp. aktivity úradu, ktoré by preukazovali plnenie všetkých úloh ani len pôvodného plánu sociálnej práce zo dňa [REDACTED] a teda, že úrad tieto úlohy plnil.

ZÁVER

Na základe zistených nedostatkov bol vypracovaný protokol o výsledku dozoru.

V Nitre dňa [REDACTED]

Za Inšpekciu v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]